

vgl. नायं वक्तव्यस्य कालः hoc non est loquendi tempus PAÑKAT. 194, 23. यदि वं स्वकीयनीवितव्यार्थं ददामि 221, 6. जगन्तुर्दर्शनीयम् 138, 24. किमर्थिना वक्ष्यितव्यमस्ति Hir. I, 72.

अतिविकट (अति + विकट) m. ein fehlerhafter Elephant (डुष्टकुस्तिन्) RATNAM. im ÇKDR.

अतिविद्ध (part. praet. pass. von व्यध् mit अति) durchstoßen, durchschossen R. 2, 9, 51.

अतिविद्भेयन् (अतिविद्ध + भेयन्) adj. f. ई Stichwunden heilend: पिप्पली नित्तेभ्यः पुत्रातिविद्भेयनी AV. 6, 109, 1.

अतिविश्व (अति + विश्व) 1) adj. über Alles erhaben. — 2) N. pr. eines Muni HARIY. 14153.

अतिविष्य (अति + विष्य) 1) adj. a) überaus giftig. — b) das Gift bezwingend. — 2) f. ०या N. eines Baumes, eine Art Birke, AK. 2, 4, 3, 18. TRIK. 3, 3, 119, 221. SUGA. 1, 139, 5, 14, 142, 1, 2, 93, 20, 132, 2. Nach WAL-LICH: Aconitum ferox, eine überaus giftige Pflanze, mit deren Wurzel die Pfeile vergiftet werden, HAUGHTON, a Dict. Beng. and S. — Vgl. विष्या, प्रतिविष्या, उपाविष्या.

अतिविषादिन् (अति + विषादिन् [von मद् mit वि] oder अति, विष्य, घ्रादिन्) m. N. pr. eines Arztes Verz. d. B. H. No. 941.

अतिवृत्ति (von वर्न् mit अति, f. 1) zu starker Erguss (des Blutes) SUGA. 1, 315, 14. — 2) das Uebersteigen, Darüberhinausgehen: पदार्थानतिवृत्ति ist eine von den Bedeutungen von यत्रा P. 2, 1, 6, Sch.

अतिवृद्धि (अति + वृद्धि) f. starkes Wachsen, starke Zunahme: वृद्धेव संकल्पयतिर्ब्रह्ममनञ् नीने ऽसि मयातिर्वाद्धम् ÇAK. Ch. 44, 16.

अतिवृष्टि (अति + वृष्टि) f. Uebermaass von Regen H. 60. अतिवृष्टि-नावृष्टिः शलभा मूषकाः खगाः । प्रत्यासन्नाश्च राजानः षडेत ईयः स्मृताः ॥ PARĀÇARA im ÇKDR.

अतिवेपथु (अति + वेपथु) adj. heftig zitternd: सा कभूवातिवेपथुः BRAHMA-P. in LA. 39, 5.

अतिवेत्न (अति + वेत्न) adj. übermäßig; अतिवेत्नम् adv. über die Maassen AK. 1, 1, 3, 62. H. 1306.

अतिवेष्टि (nom. ag. von वेष्ट् mit अति) der über Etwas (acc.) hinüberführt: अतिवेष्टे यत्रा ऽतिवेष्टा स दृष्टानतिवृत्ति ÇAT. Br. 13, 8, 3, 6.

अतिव्यथन (अति + व्यथन) n. das Verursachen von heftigen Schmerzen P. 5, 4, 61.

अतिव्यथा (अति + व्यथा) f. heftiger Schmerz ÇABDAR. im ÇKDR.

अतिव्याधिन् (von व्यध् mit अति) adj. durchbohrend, verwundend: राज्ञ्यः प्रो ईयव्यो ऽतिव्याधी VS. 22, 22. द्वौ बाणव्यौ सपत्न्यातिव्याधौ कस्ते कृत्वा ÇAT. Br. 14, 6, 8, 2. = BRU. ÅR. Up. 3, 8, 2.

अतिव्याप्ति (अति + व्याप्ति) f. ein Umfassen von zu Vielem: परिगणाने (प्रत्ययानां) कर्तव्यमव्याप्त्यतिव्याप्तिवारणाय P. 6, 3, 35, Sch.

अतिशक्ति (अति + शक्ति) adj. अतिशक्तये ब्राह्मणाय P. 1, 4, 3, Vārtt. 2, Sch.

अतिशक्करी s. अतिशक्करी.

अतिशक्ति (अति + शक्ति) adj. von überaus grosser Kraft, Macht.

अतिशक्तिता (von अतिशक्ति) f. überaus grosse Kraft, Macht AK. 2, 8, 2, 71.

अतिशक्र (अति + शक्र Indra) adj. über-Indrisch: अतिशक्रमिदं सर्वं तव Aṅg. 4, 41.

अतिशक्करी (अति + शक्करी) f. ein Metrum von 60 Silben: षष्टिरेवातिशक्करी RV. PAṬ. 16, 54. Als Beispiel wird ebend. 58. der Vers RV. 1, 137, 1. angegeben, dessen Pāda's folgende Vertheilung und Silbenzahl haben: 8, 8, 8 | 8, 8 | 12, 8 | VS. Append. LXIV. In der späteren Metrik bezeichnet अतिशक्करी einen Vers von 4 × 15 Silben, COLEBR. Misc. Ess. II, 161, wo die fehlerhafte Schreibart अतिशक्करी aufgenommen worden ist.

अतिशङ्का (अति + शङ्का) f. allzu grosse Furcht: लोकस्यानतिशङ्कया R. 2, 23, 6.

अतिशय (von शी mit अति) 1) m. Vorrang, Vorzug, Vorzüglichkeit. Uebermaass, hoher Grad AK. 1, 1, 3, 61. 3, 3, 1. H. 1506. चवार् एते ऽतिशयाः (Vorzüge) सकेत्याः H. 38. ह्येरेकस्यातिशयः der Vorsprung, Vorrang des Einen unter Zweien Vor. 7, 48. अयमेवामतिशयेन पटुः = पटुतमः P. 5, 3, 55, Sch. Vor. 7, 48. ऊर्जे ऽतिशयान्वितः (so ist mit COLEBR. zu lesen) mit einem Uebermaass von Kraft versehen AK. 2, 8, 2, 43. वीर्यं सो (अध्यवसायः) ऽतिशयान्वितः H. 300. वीर्यातिशय RAGH. 3, 62. वृन्दारका-निशये AK. 3, 2, 62. सातिशयं vorzüglich, ausgezeichnet M. 9, 114. निरतिशय adj. ohne Vorrang, über Alles hinans, ÇAÑKAR. in WIND. SANKARA 112. निरतिशयं गरिमाणं जनन्याः PAÑKAT. I, 36. Am Anf. eines comp. häufig = अतिशयेन in hohem Grade, sehr, heftig: अतिशयदग्निदोषकृत PAÑKAT. 239, 14. मुक्तागुणातिशयसम्भूतमण्डनश्रीः VIKR. 157. अतिशयालिङ्गनत्वम् Sch. zu AMAR. 36. — 2) adj. f. श्री hervorragend, vorzüglicher, mit dem abl. प्रजापतेरतिशयिष्ठिरात्मनो ऽप्यतिशया ÇAÑKAR. zu BRU. ÅR. Up. 1, 4, 6 (p. 150. bei ROER).

अतिशयन (von शी mit अति) 1) adj. f. ई vorzüglich, ausgezeichnet: ह्याप R. 2, 107, 18. — 2) f. ०नी N. eines Metrums (4 Mal — — — — —, — — — — —) COLEBR. Misc. Ess. II, 162. — 3) n. = अतिशय 1. RAMIN. zu AK. im ÇKDR.

अतिशयित s. शी mit अति.

अतिशयिन् (von अतिशय) adj. mit Vorzügen versehen, ausgezeichnet: अतिशयिनि समाप्ता वंश द्वाशिष्यस्ते VIKR. 159.

अतिशर्वर (अति + शर्वर) n. die Tiefe, die Mitte der Nacht: अङ्गान्यत्रयमे सर्वं रात्रौषामतिशर्वरे AV. 4, 3, 1. पौर्णमासी प्रथमा यस्यासीदङ्का रात्रौषामतिशर्वरेषु (bei अङ्काम् fehlt der entsprechende Begriff) 7, 81, 1. — Vgl. अतिशर्वर.

अतिशस्त्र (अति + शस्त्र) adj. Geschosse übertreffend: अतिशस्त्रनखन्यासः (Sch. शस्त्रमतिक्रान्ता ऽतिशस्त्रो नखानां न्यासः) RAGH. 12, 73.

अतिशक्कर (von अतिशक्करी) adj. im Metrum Atiçakkarl abgefasst, z. B. नृचः RV. ANUKR. bei S. J. 2, 110, 111. u. s. w.

अतिशायन (von शी mit अति) n. = अतिशय 1. ÇABDAR. im ÇKDR. अतिशायने तन्विष्टनौ (die Suffixe des Superlativs) P. 5, 3, 55. अतिशायने मतुवादयः P. 5, 2, 94, Kār. 2.

अतिशायन् (von शी mit अति) adj. in hohem Grade stattfindend, sehr bedeutend: सुयमा सा (शोभा) अतिशायिनी (am Ende des Çloka) H. 1512.

अतिशीतम् (अति + शीत) adv. über die Kälte hinaus, = अतोतानि शीतानि P. 2, 1, 6, Sch.

अतिशुक्र (अति + शुक्र) adj. allzu hell (Gegens. अतिकृत्त) VS. 30, 22.

अतिशेष (von शिष् mit अति) m. Ueberbleibsel: स ह खादिवातिशेषा-